

Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa dolnośląskiego we wrześniu 2018 r.

26.10.2018 r.
Nr 9/2018

- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. było wyższe o 1,4% niż we wrześniu 2017 r.; przed rokiem odnotowano wzrost o 3,8%. Stopa bezrobocia rejestrowanego w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku zmniejszyła się o 1,0 p.proc., a w porównaniu do poprzedniego miesiąca o 0,1 p.proc. i wyniosła 5,1%;
- Wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym wyniósł 8,3% (przed rokiem odnotowano wzrost o 6,7%).
- W grupie artykułów żywnościowych w skali roku wzrosły ceny większości badanych produktów w grupach „pieczywo i produkty zbożowe” oraz „warzywa i owoce”. Wśród artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych odnotowano wzrost większości opłat związanych z mieszkaniem i transportem.
- Przeciętne ceny skupu pszenicy, żyta, żywca wołowego i drobiowego były wyższe niż przed rokiem, natomiast ceny skupu trzody chlewnej i mleka obniżyły się.
- W skali roku zwiększyła się produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) o 2,9% (przed rokiem notowano wzrost o 5,3%), a produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się (w cenach bieżących) o 32,5% (we wrześniu ub. roku wystąpił wzrost o 14,5%).
- Według wstępnych danych liczba mieszkań oddanych do użytkowania była o 1,8% wyższa niż we wrześniu ub. roku. Najwięcej mieszkań przekazali inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem oraz indywidualni. W ujęciu rocznym zmniejszyła się liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 44,4%), natomiast ponad dwukrotnie wzrosła liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto.
- W skali roku nie zmieniła się wartość sprzedaży detalicznej (wobec wzrostu o 3,8% we wrześniu 2017 r.), natomiast wartość sprzedaży hurtowej wzrosła o 4,0% (wobec wzrostu o 12,0% przed rokiem).

Spis treści

Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	7
Ceny detaliczne	8
Rolnictwo	10
Przemysł i budownictwo	12
Budownictwo mieszkaniowe	13
Rynek wewnętrzny	15
Wybrane dane o województwie dolnośląskim (2017, 2018).....	16
Wybrane dane o podregionach i powiatach w województwie dolnośląskim w 2018 r.	19

Uwagi ogólne

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej;
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2015 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie dolnośląskim w październiku 2018 r.” ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego we Wrocławiu: wroclaw.stat.gov.pl w dniu 30 października 2018 r.

Polska Klasyfikacja Działalności 2007 (PKD 2007)

Skrót	Pełna nazwa
sekcje	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy	
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
transport lądowy i rurociągowy	transport lądowy i transport rurociągowy

Objaśnienia znaków umownych

Kreska (-)	Zjawisko nie wystąpiło.
Zero (0,0)	Zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
(0,0)	Zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
Kropka (.)	Zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x)	Wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (Δ)	Oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.
Znak (*)	Oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.
„ W tym”	Oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

Dane charakteryzujące województwo dolnośląskie można znaleźć również w publikacjach statystycznych wydawanych przez Urząd Statystyczny we Wrocławiu oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

We wrześniu 2018 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w skali roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego była niższa zarówno w porównaniu z poprzednim miesiącem, jak i wrześniem poprzedniego roku.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. ukształtowało się na poziomie 486,1 tys. osób, tj. wyższym niż przed rokiem o 1,4% (wobec wzrostu o 3,8% we wrześniu 2017 r.). Wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w 11 sekcjach, w tym największy w zakwaterowaniu i gastronomii (o 12,0%) oraz budownictwie (o 9,9%). Znacznego wzrostu wystąpił także w transporcie i gospodarce magazynowej (o 9,5%). W 3 sekcjach zatrudnienie zmniejszyło się, w tym najbardziej w administrowaniu i działalności wspierającej – o 8,3%.

W kraju przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w skali roku wzrosło o 3,2%.

Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

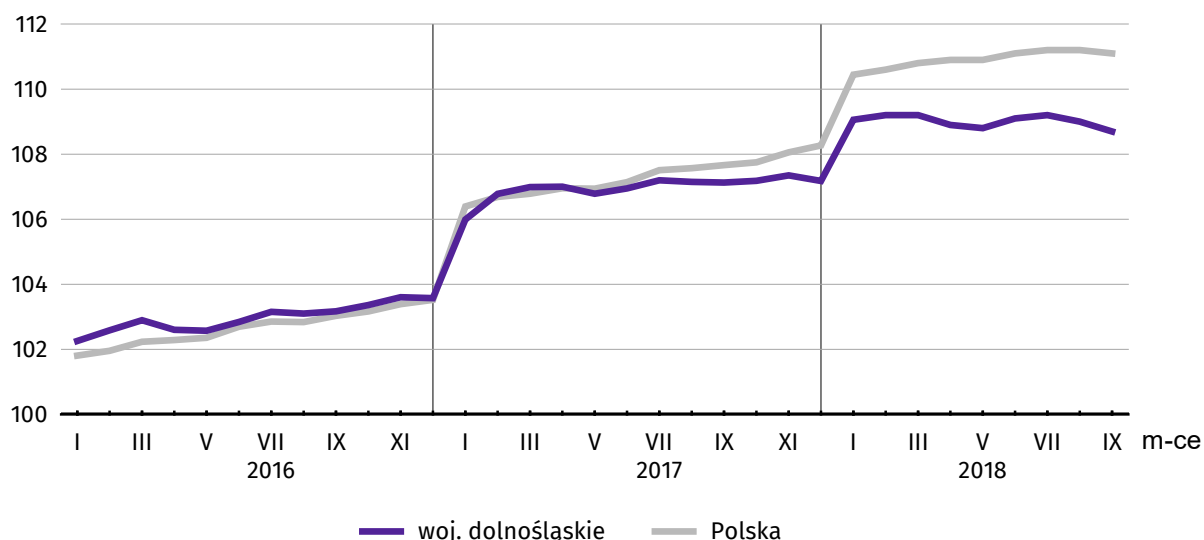
WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2018		I-IX 2018	
	w tys.	IX 2017 = 100	w tys.	I-IX 2017 = 100
OGÓŁEM	486,1	101,4	487,4	101,9
w tym:				
Przemysł	223,1	101,6	222,6	101,6
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	187,0	101,7	186,6	101,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	11,3	102,5	11,2	102,0
Budownictwo	27,2	109,9	27,0	110,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	79,4	101,0	79,9	99,9
Transport i gospodarka magazynowa	23,4	109,5	23,3	110,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	17,0	112,0	16,8	108,9
Informacja i komunikacja	16,5	103,9	16,6	103,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	7,5	102,8	7,5	103,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	18,5	105,1	18,3	106,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	60,5	91,7	62,2	95,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7,4	100,2	7,5	100,6
Pozostała działalność usługowa	2,5	97,8	2,6	104,1

a Nie obejmuje działów Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W odniesieniu do sierpnia br. przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się o 0,3%. Spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano w 8 sekcjach, w tym największy w administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,5%). Wzrost wystąpił w 4 sekcjach, w tym największy w transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,4%).

W okresie styczeń-wrzesień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 487,4 tys., tj. o 1,9% wyższym niż przed rokiem. Wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w 11 sekcjach, w tym największy w transporcie i gospodarce magazynowej (o 10,8%) oraz budownictwie (o 10,6%). W 3 sekcjach zatrudnienie zmniejszyło się, w tym najbardziej w administrowaniu i działalności wspierającej (o 4,4%).

Wykres 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (przeciętna miesięczna 2015 = 100)

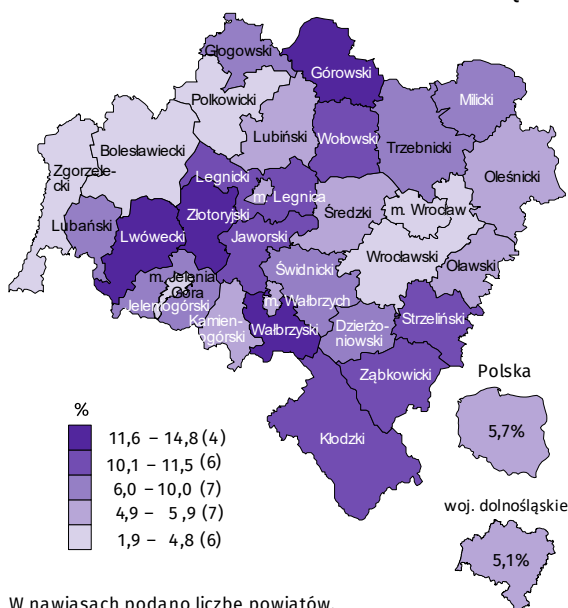
W końcu września br. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy w województwie dolnośląskim kształtowała się na poziomie 61,8 tys. osób i była mniejsza o 15,5% (tj. o 11,3 tys. osób) niż we wrześniu 2017 r. i o 0,7% (tj. o 406 osób) mniejsza w porównaniu do sierpnia br. Kobiety stanowiły 56,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 55,5%).

Tablica 2. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

Wyszczególnienie	IX 2017	2018	
		VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	73,1	62,2	61,8
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	12,9	9,4	10,1
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	13,9	9,5	10,5
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	6,1	5,2	5,1

Stopa bezrobocia rejestrowanego we wrześniu br. wyniosła 5,1%. W porównaniu z wrześniem ub. r. było to mniej o 1,0 p.proc., a w porównaniu z poprzednim miesiącem – mniej o 0,1 p.proc. W rankingu z innymi województwami, woj. dolnośląskie pod względem wysokości stopy bezrobocia nadal plasowało się na 6. miejscu (najwyższą pozycję zajmowało woj. wielkopolskie ze stopą bezrobocia równą 3,2%).

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów we wrześniu 2018 r. (stan w końcu miesiąca)

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia nadal należały:

- górowski (14,8% wobec 15,9% we wrześniu 2017 r.),
- złotoryjski (14,2% wobec 16,2%),
- wałbrzyski (13,1% wobec 14,9%),
- lwówecki (11,8% wobec 14,0%).

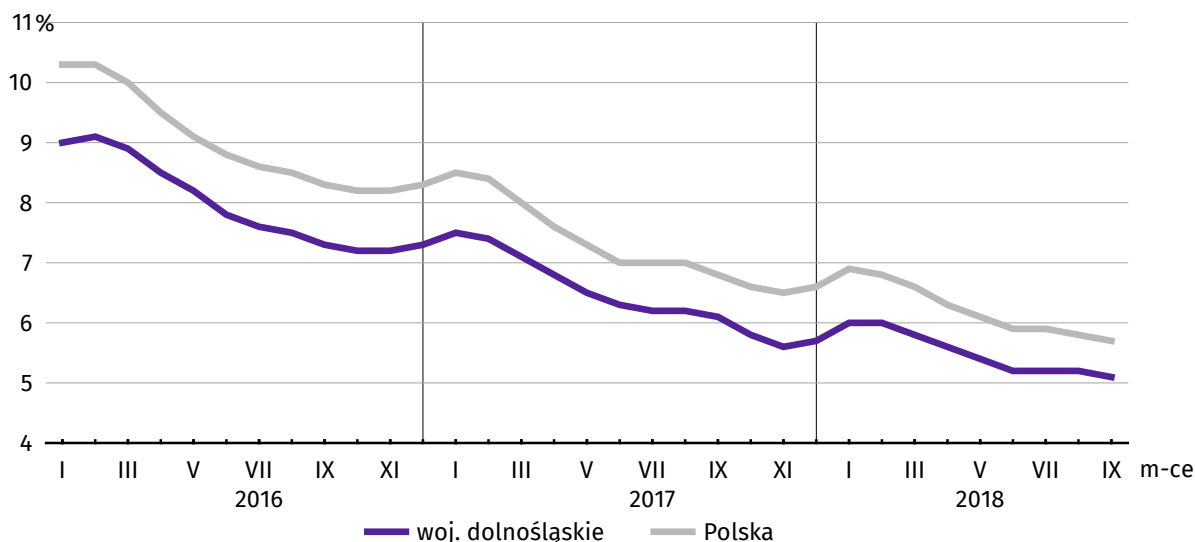
W grupie powiatów o niskiej stopie bezrobocia znalazły się powiaty:

- wrocławski (1,9% wobec 2,3% w analogicznym miesiącu 2017 r.),
 - bolesławiecki (3,7% wobec 4,8%),
 - polkowicki (4,3% wobec 4,6%),
 - zgorzelecki (4,8% wobec 6,1%)
- oraz miasta na prawach powiatu:
- Wrocław (1,9% wobec 2,4%),
 - Jelenia Góra (3,2% wobec 3,3%).

Dystans pomiędzy powiatem górowskim – plasującym się na ostatnim miejscu – a Wrocławiem i powiatem wrocławskim mającymi najniższy poziom bezrobocia, wynosił, podobnie jak w poprzednim miesiącu, 12,9 p.proc.

W ujęciu rocznym stopa bezrobocia zmniejszyła się we wszystkich powiatach, w tym w największym stopniu w powiatach: jaworskim (o 2,4 p.proc.), kłodzkim (o 2,3 p.proc.), kamiennogórskim (o 2,3 p.proc.), lwóweckim (o 2,2 p.proc.), lubańskim (o 2,1 p.proc.) oraz w Wałbrzychu (o 2,1 p.proc.).

Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca)

We wrześniu br. **w urzędach pracy zarejestrowano** 10,1 tys. nowych bezrobotnych, tj. o 21,4% mniej niż we wrześniu 2017 r., natomiast o 7,6% więcej niż przed miesiącem. Osoby rejestrujące się po raz kolejny stanowiły 77,5% nowo zarejestrowanych (we wrześniu 2017 r. – 78,1%). Udział osób rejestrujących się po raz pierwszy zwiększył się w skali roku o 0,6 p.proc. (do 22,5%).

Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy (tj. stosunek nowo zarejestrowanych do liczby aktywnych zawodowo) wyniosła, podobnie jak przed miesiącem, 0,8% (przed rokiem – 1,1%).

Jednocześnie we wrześniu br. **z ewidencji bezrobotnych wyrejestrowano** 10,5 tys. osób, tj. mniej o 24,7% niż we wrześniu 2017 r., natomiast więcej o 10,1% niż miesiąc wcześniej. Z tytułu podjęcia pracy (głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 6,0 tys. osób (przed rokiem 7,7 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 2,1 p.proc. (do 57,5%). Zwiększył się również odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego z powodu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 1,2 p.proc. do 19,1%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 2,2 p.proc. do 5,7%), a także w wyniku odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (o 0,5 p.proc. do 2,4%), dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego (o 0,3 p.proc. do 7,3%) oraz nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego (o 0,1 p.proc. do 0,8%).

Stopa odpływu bezrobotnych z urzędów pracy (tj. stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w danym miesiącu do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego miesiąca) wyniosła 16,9% (przed miesiącem – 15,3%, przed rokiem – 18,8%).

Większość bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędów pracy to osoby, które wcześniej pracowały zawodowo – w końcu września br. zbiorowość ta liczyła 56,0 tys., tj. 90,6% ogółu zarejestrowanych (przed rokiem 66,0 tys., tj. 90,2% ogółu).

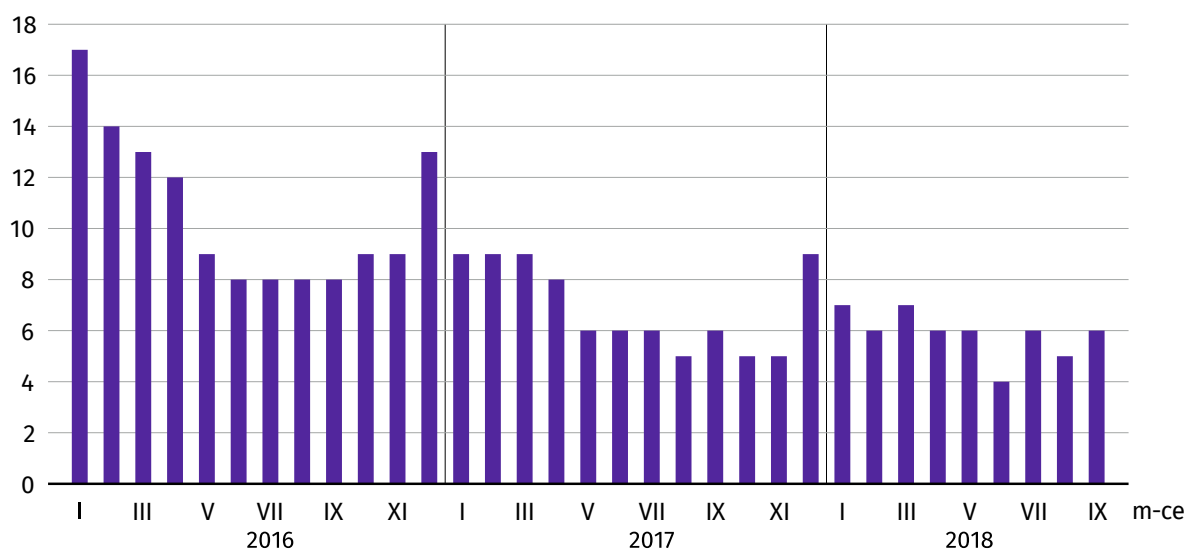
Bez prawa do zasiłku pozostawało 52,5 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem zwiększył się w porównaniu z wrześniem 2017 r. – o 0,4 p.proc. (do 84,9%).

Bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu września br. stanowili 83,5% ogółu bezrobotnych (o 1,3 p.proc. mniej niż przed rokiem). Udział osób długotrwale bezrobotnych¹, stanowiących najliczniejszą grupę zarejestrowanych ogółem, w skali roku zmniejszył się o 1,4 p.proc. Zmniejszył się również udział bezrobotnych osób powyżej 50 roku życia (o 3,1 p.proc.), korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,4 p.proc.) oraz niepełnosprawnych (o 0,1 p.proc.). Zwiększył się natomiast udział osób posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia (o 1,9 p.proc.) oraz bezrobotnych do 30 roku życia (o 0,2 p.proc.).

Tablica 3. Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Bezrobotni	2017	2018	
	IX	VIII	IX
	w % ogółem		
Do 30 roku życia	22,8	22,2	23,0
w tym do 25 roku życia	11,1	10,0	10,8
Długotrwale ¹	51,9	50,5	50,5
Powyżej 50 roku życia	32,9	30,0	29,8
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	4,7	4,2	4,3
Posiadający co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia	20,0	22,0	21,9
Niepełnosprawni	8,2	8,0	8,1

Wykres 3. Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy (stan w końcu miesiąca)

¹ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

We wrześniu br. do powiatowych urzędów pracy zgłoszono 11317 **ofert zatrudnienia**², tj. o 4,2 tys. ofert mniej niż przed rokiem oraz o 1,9 tys. mniej niż przed miesiącem. W końcu września br. 10880 miejsc pracy pozostawało nierozdysponowanych, co oznacza, że na 1 ofertę pracy przypadają, podobnie jak przed rokiem, 6 bezrobotnych (przed miesiącem – 5 bezrobotnych).

W końcu września br. w województwie zgłoszono zwolnienia grupowe z 10 zakładów (wszystkie z sektora prywatnego) i objęły one 1276 pracowników. Rok wcześniej dotyczyło to 13 zakładów (12 z sektora prywatnego) i 841 pracowników, a miesiąc wcześniej – 11 zakładów (10 z sektora prywatnego) i 1121 osób.

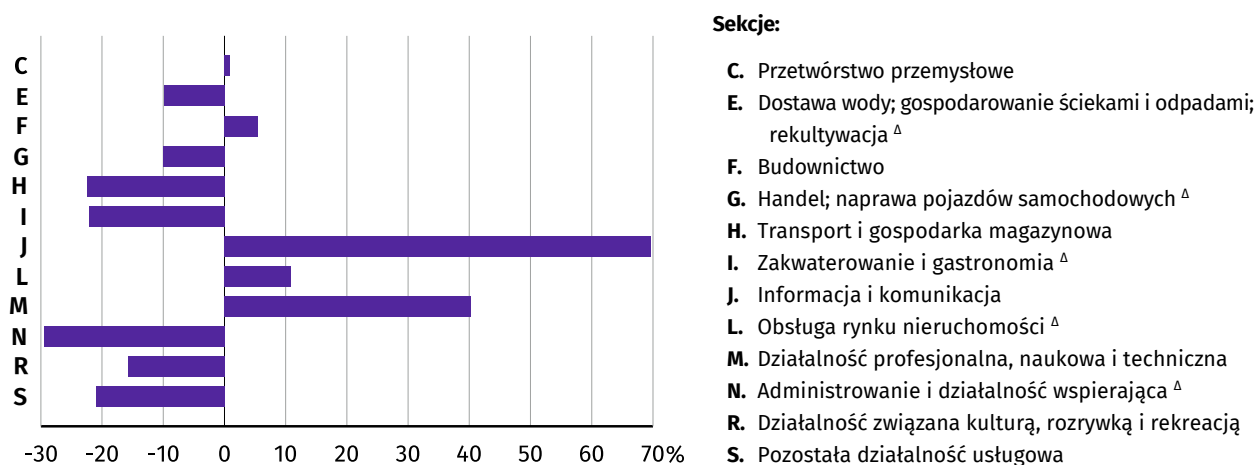
Wynagrodzenia

We wrześniu 2018 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw rosły w skali roku szybciej niż przed miesiącem.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie we wrześniu br. kształtowało się na poziomie 4882,50 zł i było wyższe o 8,3% w relacji do września poprzedniego roku (we wrześniu 2017 r. zwiększyło się o 6,7% w skali roku).

W kraju przeciętne wynagrodzenie we wrześniu br. wyniosło 4771,86 zł i wzrosło w ciągu roku o 6,7%.

Wykres 4. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od średniego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie według wybranych sekcji we wrześniu 2018 r.

W porównaniu do września 2017 r. wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, w tym największy w obsłudze rynku nieruchomości (o 15,8%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 13,6%).

Tablica 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw

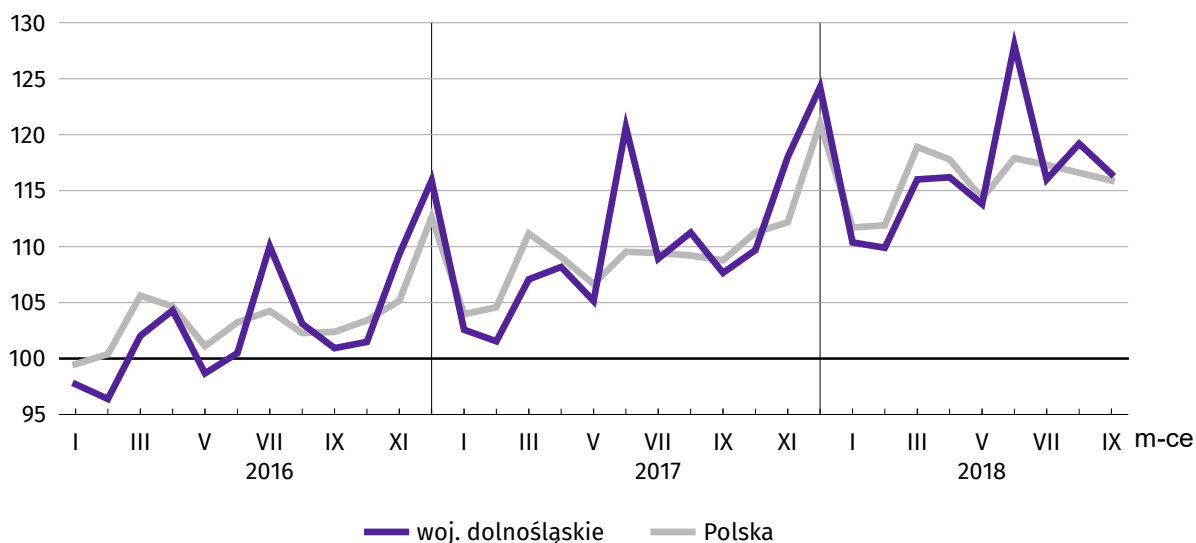
WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2018		I-IX 2018	
	w tys.	IX 2017 = 100	w tys.	I-IX 2017 = 100
OGÓŁEM	4882,50	108,3	4899,94	107,5
w tym:				
Przemysł	5194,14	107,0	5330,26	106,9
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	4925,10	106,6	4925,82	107,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4404,10	106,7	4330,97	103,8
Budownictwo	5147,79	105,2	5087,66	105,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4392,57	106,9	4357,85	109,4
Transport i gospodarka magazynowa	3785,42	104,2	3835,39	104,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3802,45	104,8	3749,64	108,2
Informacja i komunikacja	8280,38	111,0	8088,39	109,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	5409,71	115,8	4868,42	106,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	6851,84	112,1	6397,77	109,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3440,03	113,6	3460,11	106,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4114,60	106,1	4075,24	104,2
Pozostała działalność usługowa	3854,45	108,6	3806,44	111,4

a Nie obejmuje działów Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

² Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

W odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie we wrześniu br. najwyższe wynagrodzenie otrzymali pracujący w informacji i komunikacji (wyższe o 69,6%), a także w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 40,3%). Stosunkowo najniższe przeciętne wynagrodzenie brutto wystąpiło w administrowaniu i działalności wspierającej (o 29,5% niższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw), w transporcie i gospodarce magazynowej (niższe o 22,5%), zakwaterowaniu i gastronomii (niższe o 22,1%) oraz w pozostałej działalności usługowej (niższe o 21,1%). W relacji do sierpnia br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie niższym o 2,2%.

Wykres 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw (przeciętna miesięczna 2015 = 100)

W okresie styczeń-wrzesień br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4899,94 zł, tj. o 7,5% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 6,1% przed rokiem).

Ceny detaliczne

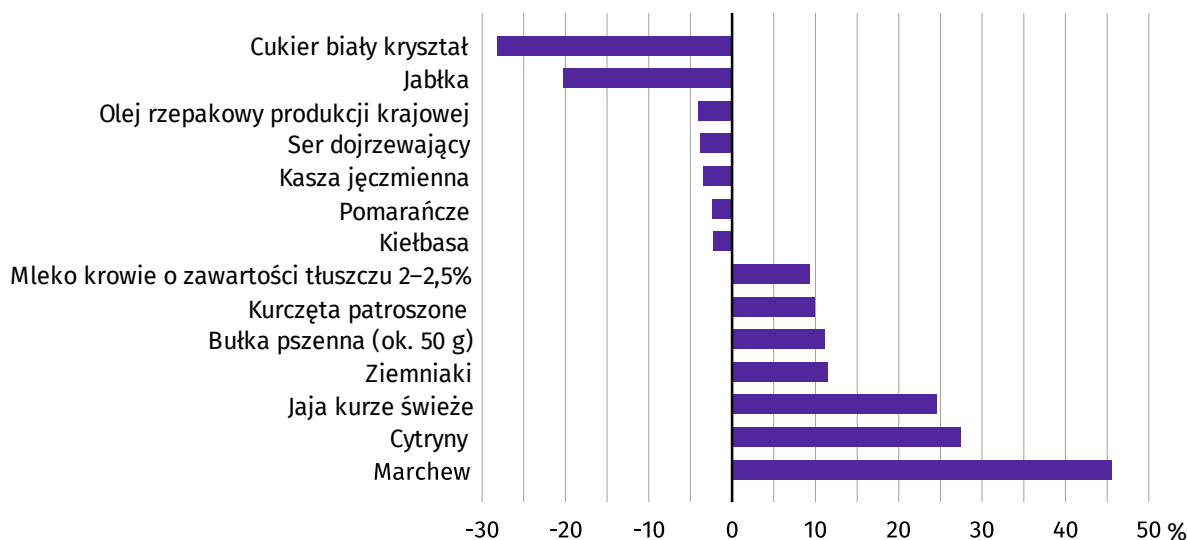
We wrześniu 2018 r. w porównaniu do września ub. roku wzrosły ceny większości badanych produktów w grupie „pieczywo i produkty zbożowe” oraz „warzywa i owoce” (marchew podrożała o ponad 45%). Znacznie podrożały paliwa (olej napędowy o 14,3%, benzyna o 10,6%). Natomiast dużo tańsze niż przed rokiem były cukier (o 28,2%) i jabłka (o 20,2%).

We wrześniu br. w grupie „pieczywo i produkty zbożowe” wzrost cen detalicznych w skali roku dotyczył: bułki pszennej (o 11,1%), chleba pszenno-żytniego (o 6,7%) oraz mąki pszennej (o 0,8%). Obniżyły się natomiast ceny kaszy jęczmiennej (o 3,4%) i ryżu (o 0,5%).

W grupie „mięso” wzrosły ceny mięsa wołowego z kością (rostbef) – o 7,6% oraz mięsa wołowego bez kości (z udźca) – o 5,5%. Niższa była cena mięsa wieprzowego bez kości (schab środkowy) – o 2,0%. Wyższa była natomiast cena kurcząt patroszonych (o 9,9%). Wzrosła także cena szynki wieprzowej gotowanej (o 6,9%). Niższa była cena kiełbasy (o 2,2%). W ciągu roku nie zmieniła się cena kiełbasy suszonej.

W relacji do września 2017 r. cena mrożonego fileta z morszczuka zwiększyła się o 0,4%.

Wykres 6. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych we wrześniu 2018 r.

W grupie „mleko, sery i jaja” wzrost cen dotyczył: jaj kurzych świeżych (o 24,5%), mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 2-2,5% (o 9,3%) i śmietany o zawartości tłuszczu 18% (o 7,1%). Obniżyły się ceny: sera dojrzewającego (o 3,8%), mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowanego (o 1,7%) oraz sera twarogowego półtłustego (o 1,0%).

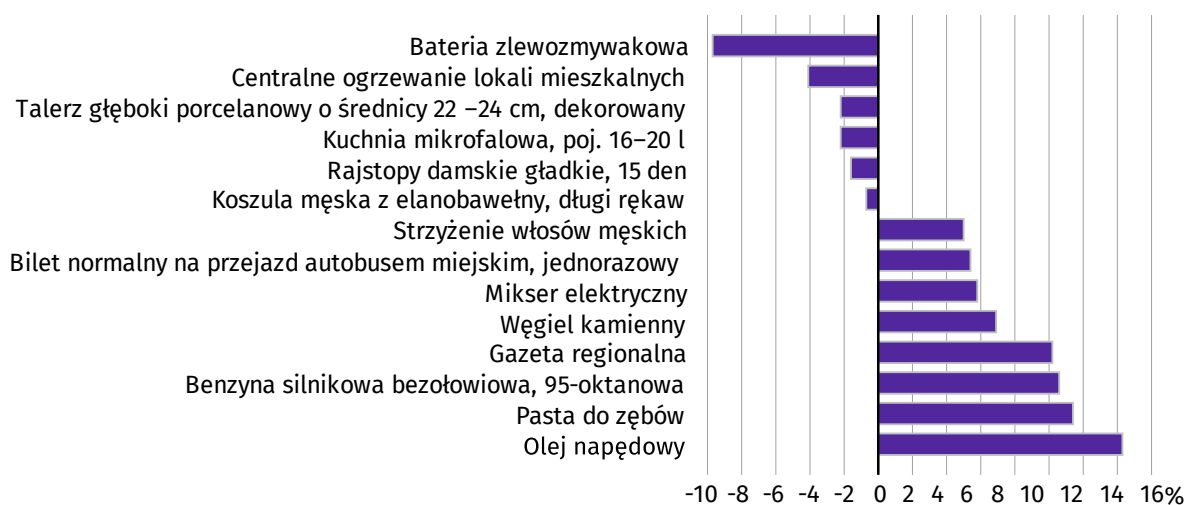
W grupie „oleje i tłuszcze” wzrosła cena masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 1,5%), a obniżyły się ceny oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 4,0%) oraz margaryny (o 1,8%).

W grupie „warzywa i owoce” w skali roku wzrosły ceny większości badanych produktów: marchwi (o 45,6%), cytryn (o 27,4%), ziemniaków (o 11,4%) i cebuli (o 5,4%). Niższe były natomiast ceny jabłek (20,2%) i pomarańczy (o 2,3%).

Wśród pozostałych artykułów żywnościowych wzrosły ceny m.in.: piwa jasnego pełnego butelkowanego (o 5,0%), kawy naturalnej mielonej (o 3,4%), czekolady mlecznej (o 2,5%) oraz soku jabłkowego (o 2,2%). Znacznie niższa była natomiast cena cukru białego kryształ (o 28,2%). W ciągu roku nie zmieniła się cena herbaty czarnej, liściastej.

W porównaniu do września ub. roku odnotowano wzrost większości opłat związanych z mieszkaniem: podgrzania wody (o 4,3%), pobrania zimnej wody z miejskiej sieci wodociągowej (o 3,4%), wywozu nieczystości segregowanych (o 1,0%) i niesegregowanych (o 0,8%). Niższa była cena centralnego ogrzewania (o 4,1%).

Wykres 7. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych we wrześniu 2018 r.

We wrześniu br. za tonę węgla kamiennego płacono o 6,9% więcej niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego.

Wśród produktów i usług związanych z transportem wzrosły ceny: oleju napędowego (o 14,3%), benzyny silnikowej bezołowiowej 95-oktanowej (o 10,6%), biletu normalnego na przejazd autobusem miejskim (o 5,4%) oraz przejazdu taksówką osobową, taryfa dzienna (o 0,6%).

W skali roku wzrosła opłata za wizytę u lekarza specjalisty o 4,4%, a także cena biletu do kina – o 1,6%.

Wśród pozostałych badanych artykułów nieżywnościowych wzrost cen w porównaniu z wrześniem ub. roku dotyczył m.in.: pasty do zębów (o 11,4%), gazety regionalnej (o 10,2%), miksera elektrycznego (o 5,8%), ręcznika frotté z tkaniny bawełnianej, wym. 50x100 cm (o 4,0%) oraz półbutów męskich skórzanych na podeszwie nieskórzanej (o 3,7%). Mniej natomiast płacono za: baterię zlewozmywakową (o 9,7%), talerz głęboki porcelanowy o średnicy 22-24 cm, dekorowany (o 2,2%), kuchnię mikrofalową o poj. 16-20 l (o 2,2%), rajstopy damskie gładkie, 15 den (o 1,6%) oraz koszulę męską z elanobawełny, długi rękaw (o 0,7%).

W skali roku wzrosły ceny: strzyżenia włosów męskich o 5,0%, oczyszczenia chemicznego garnituru męskiego 2-częściowego o 4,7% oraz podzelowania obuwia męskiego – o 3,3%.

Na rynku rolnym we wrześniu br. przeciętne ceny skupu pszenicy i żyta były wyższe zarówno w ujęciu miesięcznym, jak i rocznym. Za żywiec wołowy i drobiowy płacono więcej niż przed rokiem i przed miesiącem, a za żywiec wieprzowy – odpowiednio mniej. W skupie mleka zaobserwowano wzrost ceny w porównaniu do sierpnia br. oraz jej spadek w relacji do września ub. roku.

We wrześniu br. średnia temperatura powietrza³ na obszarze województwa dolnośląskiego wyniosła 15,3°C (tj. o 2,7°C więcej niż we wrześniu 2017 r.). Przeciętna suma opadów atmosferycznych wyniosła 55,0 mm i kształtowała się na poziomie nieco niższym od wysokości średniorocznych opadów odnotowanych we wrześniu ub. roku (66,0 mm). W relacji do września ub. roku ustępowanie było prawie 2-krotnie większe niż przed rokiem i wyniosło średnio 231 godzin (we wrześniu 2017 r. – 120 godzin).

Tablica 5. Skup zbóż^a

Wyszczególnienie	VII – IX 2018		IX 2018		
	w tys. t	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	w tys. t	IX 2017 = 100	VIII 2018 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	412,9	60,8	76,0	47,0	55,4
w tym:					
pszenica	285,6	58,4	59,9	41,7	55,7
żyto	6,5	42,1	1,1	45,4	46,6

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

We wrześniu br. łącznie **skupiono 76,0 tys. ton zbóż podstawowych**, tj. zarówno mniej niż przed rokiem, jak i przed miesiącem. Zarówno w skali roku, jak i w skali miesiąca zmniejszył się skup pszenicy i żyta.

Tablica 6. Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a

Wyszczególnienie	I-IX 2018		IX 2018		
	w tys. t	I-IX 2017 = 100	w tys. t	IX 2017 = 100	VIII 2018 = 100
Żywiec rzeźny ^b	72,8	96,9	7,1	83,8	112,6
w tym:					
bydło (bez cieląt)	8,0	80,6	0,5	95,6	100,8
trzoda chlewna	11,5	130,2	0,5	105,3	100,4
drób	53,3	94,8	6,1	81,6	114,9
Mleko ^c	130,3	102,0	13,5	97,9	94,3

a W okresie lipiec-wrzesień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. c W milionach litrów.

We wrześniu br. **skup żywca rzeźnego** ogółem wyniósł 7,1 tys. ton, tj. mniej o 16,2% niż rok wcześniej, natomiast więcej o 12,6% niż przed miesiącem. W skali roku zmniejszył się skup żywca rzeźnego drobiowego i wołowego, natomiast zwiększył się skup trzody chlewnej. Z kolei, w skali miesiąca zwiększył się skup wszystkich gatunków żywca rzeźnego.

We wrześniu br. skupiono 13,5 mln l **mleka**, tj. mniej zarówno w skali roku, jak i miesiąca – odpowiednio o 2,1% i o 5,7%.

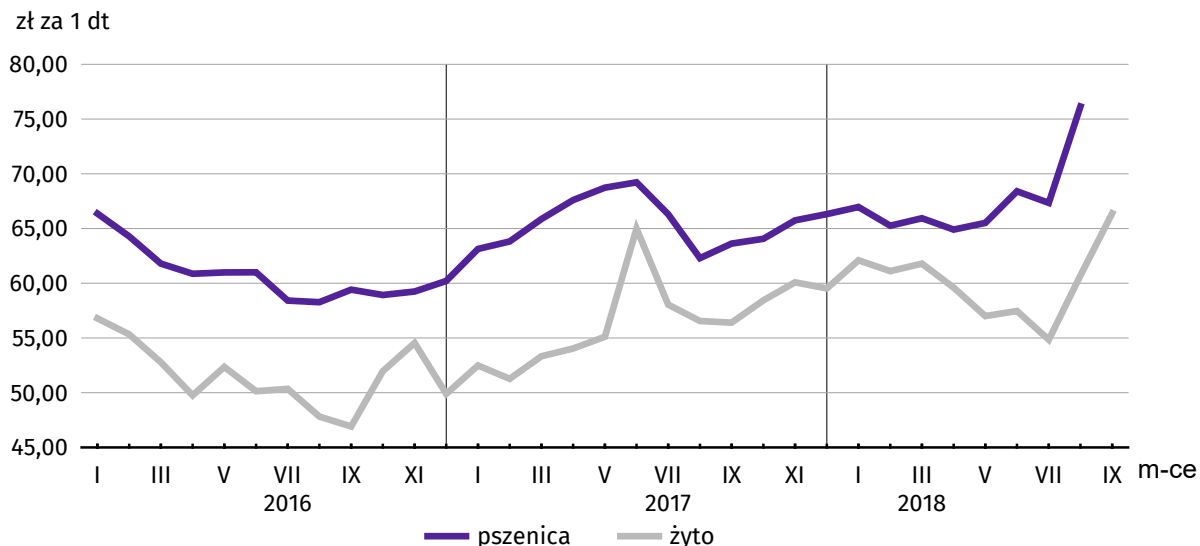
Tablica 7. Przeciętne ceny w skupie podstawowych produktów rolnych

Wyszczególnienie	I-IX 2018		IX 2018		
	w zł	I-IX 2017 = 100	w zł	IX 2017 = 100	VIII 2018 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:					
pszenica	69,88	108,6	80,75	126,9	106,0
żyto	58,53	103,6	66,40	117,7	109,4
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:					
bydło (bez cieląt)	6,47	103,6	6,90	104,1	101,7
trzoda chlewna	4,73	89,6	4,84	86,7	96,4
drób	3,76	102,0	4,27	111,1	107,7
Mleko za 1 hl	134,56	99,4	134,10	93,2	101,5

a Bez ziarna siewnego.

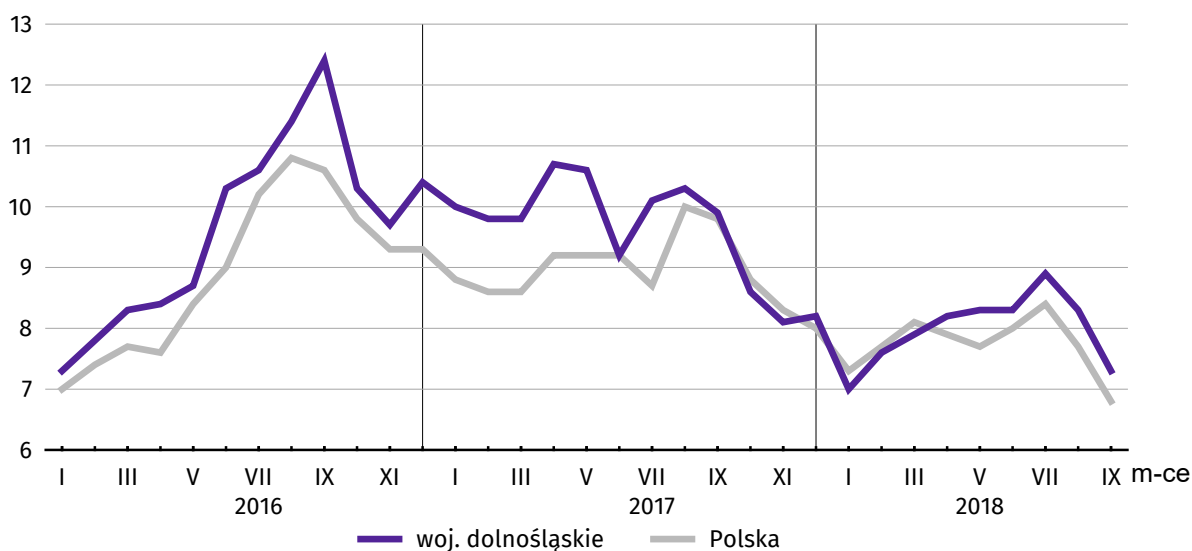
We wrześniu br. **przeciętne ceny skupu pszenicy i żyta** były wyższe w ujęciu miesięcznym i rocznym.

³ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z czterech stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zlokalizowanych w Jeleniej Górze, Kłodzku, Legnicy i Wrocławiu.

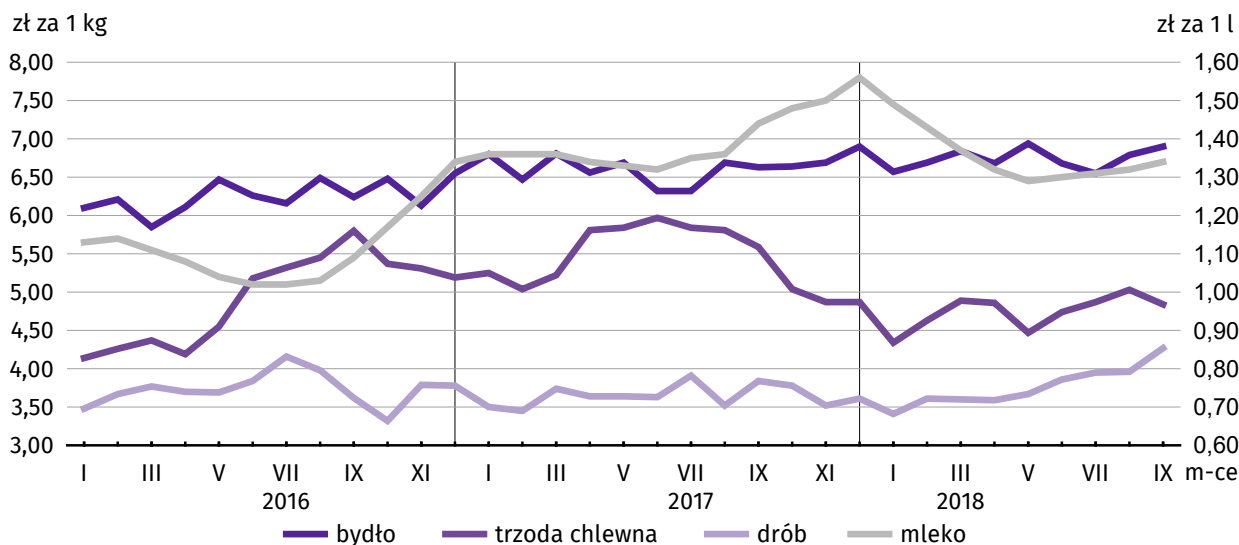
Wykres 8. Przeciętne ceny skupu zbóż

Zarówno w relacji do września ub. roku, jak i sierpnia br. wzrosły w skupie przeciętne ceny bydła i drobiu. W przypadku przeciętnej ceny żywca wieprzowego odnotowano w skali roku spadek o 13,3%, a w skali miesiąca – spadek o 3,6%.

Cena 1 kg żywca wieprzowego (w wadze żywej) we wrześniu br. równoważyła wartość 7,3 kg żyta (według cen w skupie), wobec 8,3 przed miesiącem i 9,9 we wrześniu 2017 r.

Wykres 9. Relacja cen skupu 1 kg żywca wieprzowego do cen 1 kg żyta w skupie

Średnia cena skupu mleka we wrześniu br. ukształtowała się na poziomie 134,10 zł za 1 hl, tj. niższym o 6,8% niż we wrześniu ub. roku, natomiast nieznacznie wyższym (o 1,5%) niż w sierpniu br.

Wykres 10. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka

Przemysł i budownictwo

Produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu 2018 r. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 10582,1 mln zł i była (w cenach stałych) o 2,9% wyższa niż przed rokiem (wówczas notowano wzrost o 5,3%). Równocześnie w skali roku zanotowano wzrost (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej o 32,5% (przed rokiem wystąpił wzrost o 14,5%).

Produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym, stanowiąca 81,0% produkcji przemysłowej ogółem, w porównaniu z wrześniem ub. roku zmniejszyła się (w cenach stałych) o 0,4% (wobec wzrostu o 8,9% we wrześniu 2017 r.). W sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja odnotowano wzrost o 0,9% (wobec wzrostu o 2,7% we wrześniu 2017 r.).

Tablica 8. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu

Wyszczególnienie	IX 2018	I-IX 2018	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
OGÓŁEM	102,9	106,5	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	99,6	107,4	82,4
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	106,8	113,0	5,5
papieru i wyrobów z papieru	103,5	105,5	3,7
chemikaliów i wyrobów chemicznych	105,2	103,5	4,5
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	102,1	108,4	8,7
wyrobów z metali ^Δ	105,6	118,3	7,4
komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	76,7	83,9	3,5
urządzeń elektrycznych	120,8	109,4	5,4
maszyn i urządzeń ^Δ	107,2	113,5	4,7
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	98,7	110,6	22,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	100,9	107,5	2,5

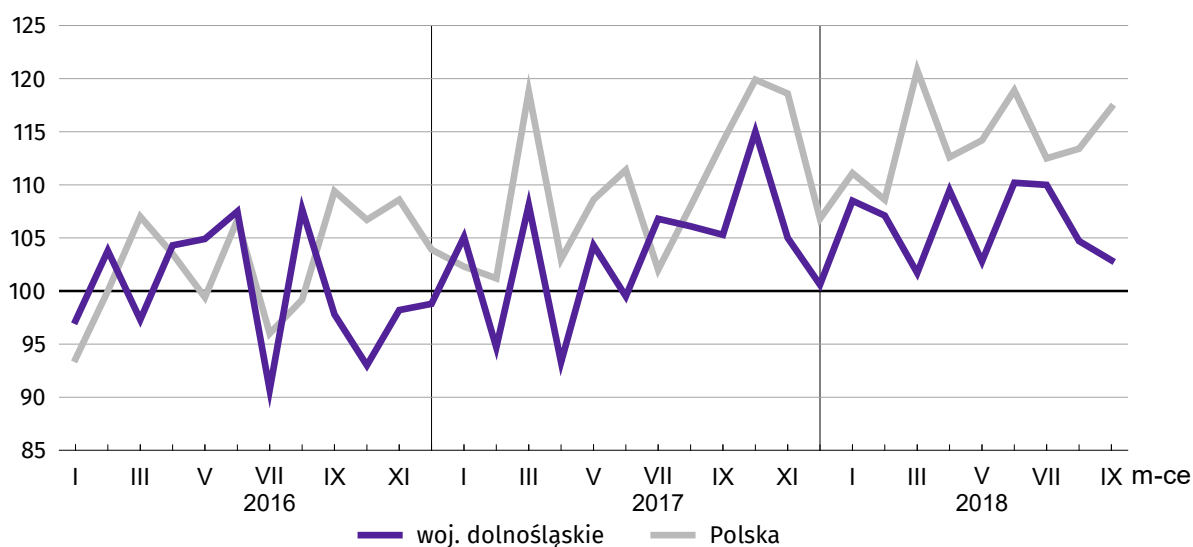
Wyższy niż we wrześniu ub. roku poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 18 (spośród 31 występujących w województwie) działach przemysłu, w tym m.in. w produkcji: urządzeń elektrycznych (o 20,8%), maszyn i urządzeń (o 7,2%) oraz artykułów spożywczych (o 6,8%). Niższy poziom produkcji sprzedanej wystąpił w produkcji: komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 23,3%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 3,7%) oraz w produkcji maszyn i urządzeń (o 1,3%).

W porównaniu z sierpniem br. produkcja sprzedana przemysłu zwiększyła się (w cenach stałych) o 9,9%, a w przetwórstwie przemysłowym o 9,5%.

Na 1 zatrudnionego produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu br. wyniosła (w cenach bieżących) 47,4 tys. zł i była (w cenach stałych) o 2,0% wyższa niż przed rokiem, przy wyższym o 1,6% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 7,0%.

W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła (w cenach bieżących) 91297,7 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku – o 6,5%. W przetwórstwie przemysłowym produkcja zwiększyła się o 7,4%, a w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja – o 7,5%.

Wykres 11. Produkcja sprzedana przemysłu (przeciętna miesięczna 2015 = 100; ceny stałe)

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) we wrześniu br. wyniosła 1339,6 mln zł i była o 22,6% wyższa niż we wrześniu ub. roku (kiedy odnotowano wzrost o 9,8%).

W porównaniu z sierpniem br. produkcja sprzedana budownictwa wzrosła o 7,6%.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego, we wrześniu br. ukształtowała się na poziomie 49,2 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 11,6% wyższa niż przed rokiem, przy większym o 9,9% przeciętnym zatrudnieniu i wyższym o 5,2% przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto.

W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja sprzedana budownictwa osiągnęła wartość 9768,6 mln zł, tj. o 28,0% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (w analogicznym okresie 2017 r. notowano wzrost o 2,8%).

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) we wrześniu br. ukształtowała się na poziomie 732,5 mln zł i stanowiła 54,7% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W porównaniu do września ub. roku produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się o 32,5%, a w odniesieniu do sierpnia br. – o 12,4%.

W strukturze produkcji budowlano-montażowej największy udział (54,9%) miały podmioty, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej. W skali roku wartość produkcji zrealizowanej w tym dziale wzrosła o 37,0%. Podmioty, których podstawowym rodzajem działalności była budowa budynków zanotowały wzrost o 24,8%.

Tablica 9. Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących)

Działy budownictwa	IX 2018	I-IX 2018	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
OGÓŁEM	132,5	119,7	100,0
Budowa budynków ^Δ	124,8	120,2	22,7
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	137,0	121,6	48,3
Roboty budowlane specjalistyczne	129,1	116,2	29,0

W porównaniu do sierpnia br. największy wzrost produkcji budowlano-montażowej odnotowano w podmiotach, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane specjalistyczne (wzrost o 32,6%).

W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie 4719,0 mln zł i stanowiła 48,3% wartości ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W ciągu roku jej wartość zwiększyła się o 19,7%. W strukturze produkcji budowlano-montażowej największy udział miały podmioty, których podstawowym rodzajem działalności była budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (48,3%).

Budownictwo mieszkaniowe

We wrześniu 2018 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub.r. wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania oraz liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto, natomiast zmniejszyła się liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym.

Według wstępnych danych we wrześniu br. w województwie **przekazano do użytkowania** 1665 mieszkań, tj. o 1,8% więcej niż przed rokiem. W kraju oddano do użytkowania o 4,6% więcej mieszkań niż rok wcześniej.

We wrześniu br. inwestorzy indywidualni przekazali 368 mieszkań, a inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem – 1220 mieszkań (przed rokiem w tych formach budownictwa oddano odpowiednio 307 i 1290 mieszkań).

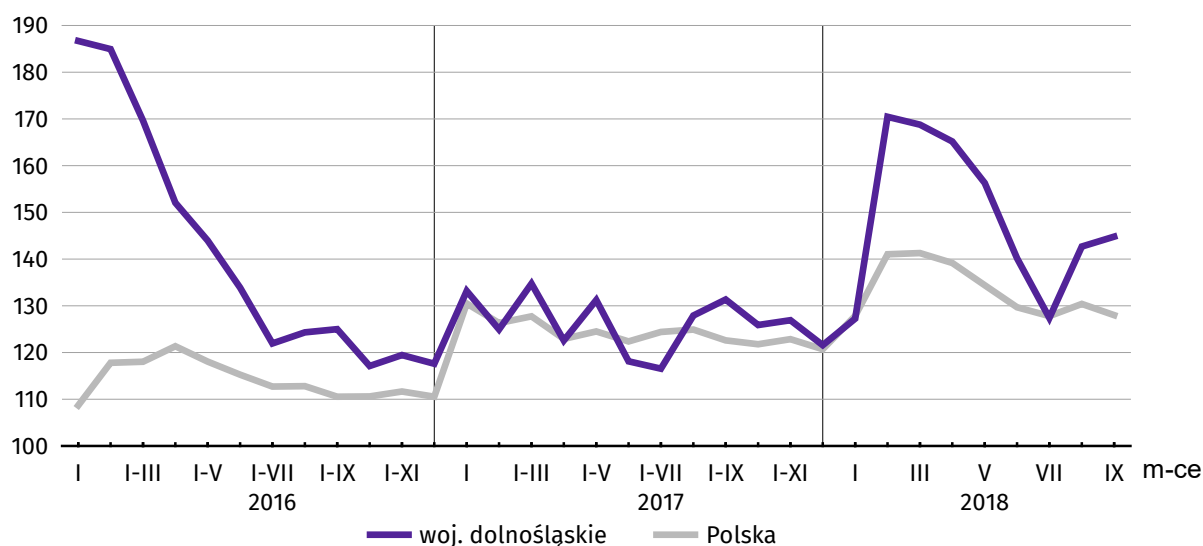
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie dolnośląskim we wrześniu br. stanowiły 11,2% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju.

Tablica 10. Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień br.

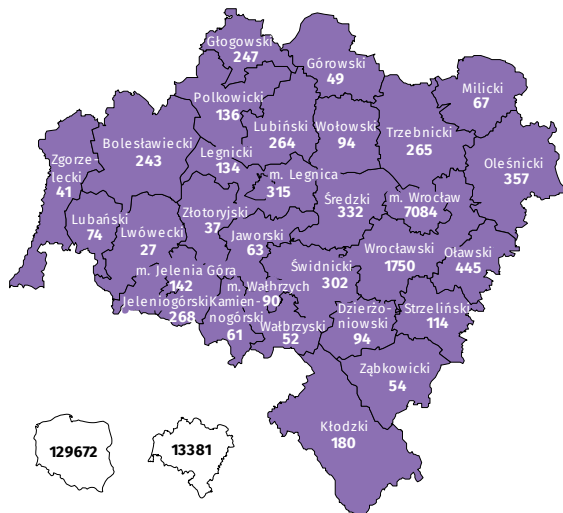
Formy budownictwa	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2017 = 100	
OGÓŁEM	13381	100,0	110,2	79,8
Indywidualne	3086	23,1	105,2	144,9
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	9901	74,0	115,5	60,6
Spółdzielcze	191	1,4	156,6	53,7
Komunalne	95	0,7	135,7	47,3
Spółeczne czynszowe	107	0,8	25,1	50,9
Zakładowe	1	0,0	7,1	62,0

W okresie styczeń-wrzesień br. oddano do użytkowania 13381 mieszkań, tj. o 1240 więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Największy wzrost odnotowano w budownictwie spółdzielczym.

Wykres 12. Mieszkania oddane do użytkowania (analogiczny okres 2015 = 100)

Mapa 2. Mieszkania oddane do użytkowania według powiatów w okresie styczeń-wrzesień 2018 r.

Przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania w okresie dziewięciu miesięcy br. wyniosła 79,8 m² i była o 1,6 m² mniejsza niż w okresie styczeń-wrzesień 2017 r. Największe mieszkania wybudowali inwestorzy indywidualni. Spadek przeciętnej powierzchni oddanego mieszkania odnotowano w budownictwie indywidualnym, spółdzielczym i przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

Od początku roku najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania na terenie Wrocławia 52,9% (7084 mieszkania) ogółu oddanych w województwie, a następnie w powiecie wrocławskim – 13,1% (1750 mieszkań). Najmniej mieszkań przekazano w powiatach lwóweckim – 0,2% (27 mieszkań) i złotoryjskim – 0,3% (37 mieszkań).

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały na terenie powiatu ząbkowickiego (151,9 m²), lwóweckiego (142,9 m²) i złotoryjskiego (142,0 m²). Najmniejsze mieszkania (poniżej 80,0 m²) wybudowano we Wrocławiu (57,2 m²), w Wałbrzychu (71,5 m²) oraz w powiecie jeleniogórskim (78,3 m²).

We wrześniu br. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** 1834 nowych mieszkań. Było to o 44,4% mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Najwięcej pozwoleń (67,0% ogólnej liczby) dotyczyło mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem.

W omawianym miesiącu **rozpoczęto budowę** 2342 mieszkań, czyli w relacji do poprzedniego roku więcej o 109,3%. Najwięcej mieszkań (tj. 76,5%) mają wybudować inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem.

Tablica 11. Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz których budowę rozpoczęto w okresie styczeń-wrzesień br.

Formy budownictwa	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2017 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2017 = 100
OGÓŁEM	15444	100,0	72,2	15725	100,0	99,5
Indywidualne ^a	5011	32,4	x	4793	30,5	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a	10104	65,5	x	10718	68,2	x
Komunalne	88	0,6	46,1	77	0,5	106,9
Spółdzielcze	156	1,0	226,1	76	0,5	133,3
Spółeczne czynszowe	83	0,5	96,5	59	0,4	25,1
Zakładowe	2	0,0	x	2	0,0	x

a Od 2018 r. uległa zmianie metodologia klasyfikowania mieszkań realizowanych przez osoby fizyczne; do roku 2017 włącznie wszystkie mieszkania realizowane przez osoby fizyczne zaliczane były do budownictwa indywidualnego, natomiast od 2018 r. mieszkania budowane przez osoby fizyczne z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (tj. w celu osiągnięcia zysku) są ujmowane w formie budownictwa przeznaczone na sprzedaż lub wynajem. W związku ze zmianami metodologicznymi w roku 2018 i 2019 dla formy budownictwa "Indywidualne" i "Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem" nie są prezentowane dane dla lat ubiegłych oraz dynamika liczby mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia (lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym) oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto.

We wrześniu 2018 r. wartość sprzedaży detalicznej pozostała na niezmiennym poziomie w porównaniu z poprzednim rokiem, natomiast sprzedaż hurtowa zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe była większa niż przed rokiem.

Sprzedaż detaliczna zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe we wrześniu br. była równa poziomowi sprzedaży we wrześniu 2017 r. (kiedy notowano wzrost o 3,8%). W grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o udziale wynoszącym 43,8% sprzedaży detalicznej ogółem) sprzedaż była niższa o 1,9%. Największy wzrost sprzedaży detalicznej odnotowano w grupie paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 32,3%) oraz pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 29,2%), natomiast największy spadek w grupie sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej (o 32,1%) oraz w grupie włókno, odzież, obuwie (o 8,8%)

W porównaniu do sierpnia br. sprzedaż detaliczna zmniejszyła się o 1,3%. Największy spadek w skali miesiąca odnotowano w grupie prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 5,6%) oraz żywność napoje i wyroby tytoniowe (o 5,2%). Natomiast największy wzrost wystąpił w grupie sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej (o 15,0%), paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 4,7%) oraz pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 4,2%).

W okresie styczeń-wrzesień br. sprzedaż detaliczna była wyższa o 4,3% niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (wobec wzrostu o 1,8% w okresie styczeń-wrzesień 2017 r.).

Tablica 12. Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej

Wyszczególnienie	XI 2018	I-IX 2018	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
OGÓŁEM^a	100,0	104,3	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	93,6	105,0	9,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	132,3	116,6	6,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	98,1	101,3	44,8
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	129,2	124,1	2,5
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	109,3	112,9	6,6
Włókno, odzież, obuwie	91,2	106,5	13,6
Meble, RTV, AGD	100,7	105,7	5,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	104,9	101,5	1,5
Pozostałe	105,8	109,4	8,3

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych we wrześniu br. była wyższa o 3,5% w relacji do sierpnia 2017 r., a w porównaniu do poprzedniego miesiąca – wyższa o 0,3%. W przedsiębiorstwach hurtowych odnotowano wzrost sprzedaży hurtowej w skali roku – o 3,8%, natomiast w skali miesiąca – o 2,2%.

W okresie styczeń-wrzesień br., w porównaniu do analogicznego okresu ub. roku, sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zwiększyła się o 9,0%, a w przedsiębiorstwach hurtowych – o 7,3%.

Tablica 13. Wybrane dane o województwie dolnośląskim

WYSZCZEGÓLNIENIE		Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw^a w tys. osób	2017	474,2	477,7	478,6	478,7	477,7	478,4	479,6	479,3	479,2	479,5	480,2	479,5
	2018	487,9	488,4	488,7	487,0	486,5	488,1	488,5	487,7	486,1			
poprzedni miesiąc = 100	2017	102,3	100,7	100,2	100,0	99,8	100,2	100,2	100,0	100,0	100,1	100,2	99,8
	2018	101,8	100,1	100,1	99,7	99,9	100,3	100,1	99,8	99,7			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	103,7	104,1	104,0	104,3	104,1	104,0	103,9	103,9	103,8	103,7	103,6	103,5
	2018	102,9	102,2	102,1	101,7	101,8	102,0	101,9	101,7	101,4			
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu)	2017	90544	89467	86249	81951	78335	75184	74468	74229	73140	68838	67606	68813
	2018	72452	72316	70568	67563	65069	62875	62367	62212	61806			
Stopa bezrobocia^b (stan w końcu okresu) w %	2017	7,5	7,4	7,1	6,8	6,5	6,3	6,2	6,2	6,1	5,8	5,6	5,7
	2018	5,9*	5,9*	5,8	5,6	5,4	5,2	5,1*	5,1*	5,1			
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	2017	11579	13142	14678	11813	15185	14602	13175	15426	15524	16224	14073	10337
	2018	13839	12538	14546	12845	13911	16298	12725	13170	11317			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	2017	9	9	9	8	6	6	6	5	6	5	5	9
	2018	7	6	7	6	6	4	6	5	6			
Przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw^a w zł	2017	4297,14	4253,58	4486,10	4532,14	4404,64	5055,39	4562,91	4661,02	4510,07	4595,70	4943,44	5205,29
	2018	4623,91	4605,91	4860,65	4866,15	4768,53	5361,13	4858,38	4993,21	4882,50			
poprzedni miesiąc = 100	2017	88,5	99,0	105,5	101,0	97,2	114,8	90,3	102,2	96,8	101,9	107,6	105,3
	2018	88,8	99,6	105,5	100,1	98,0	112,4	90,6	102,8	97,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	105,0	105,3	105,0	103,7	106,5	120,1	99,0	107,9	106,7	108,1	107,9	107,2
	2018	107,6	108,3	108,3	107,4	108,3	106,0	106,5	107,1	108,3			
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	2017	.	.	102,0	.	.	101,8	.	.	101,8	.	.	102,1
	2018	.	.	101,0	.	.	101,3	.	.	.			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

Tablica 13. Wybrane dane o województwie dolnośląskim (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Wskaźnik cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	2017	104,9	101,0	103,1	102,6	101,3	100,9	89,2	100,7	101,9	101,2	102,8	100,8
	2018	101,1	97,7	100,7	98,4	100,2	104,0	96,8	113,7	106,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	95,3	102,0	106,8	111,4	112,4	113,5	104,2	106,7	103,8	106,8	111,2	110,1
	2018	106,1	102,7	100,2	96,1	95,1	97,9	106,3	120,0	124,9			
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt; wadze żywej):													
poprzedni miesiąc = 100	2017	103,8	95,1	105,3	96,3	102,0	94,5	100,1	105,8	99,1	100,1	100,8	103,2
	2018	95,2	101,8	102,2	97,6	104,0	96,1	98,1	103,7	101,7			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	111,4	104,1	116,5	107,4	103,4	101,0	102,7	103,1	106,3	102,5	109,1	105,4
	2018	96,6	103,4	100,4	101,8	103,8	105,6	103,5	101,4	104,1			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego (w wadze żywej):													
poprzedni miesiąc = 100	2017	101,1	96,1	103,5	111,2	100,6	102,3	97,7	99,5	96,1	90,3	96,5	100,2
	2018	89,0	106,7	105,5	99,4	97,4	100,2	102,6	103,3	96,4			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	126,8	118,5	119,6	138,4	128,4	115,4	109,8	106,6	96,3	93,9	91,6	94,0
	2018	82,7	91,8	93,6	83,7	81,1	79,4	83,4	86,5	86,7			
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego (w wadze żywej)													
do cen 1 kg żyta	2017	10,0	9,8	9,8	10,7	10,6	9,2	10,1	10,3	9,9	8,6	8,1	8,2
	2018	7,0	7,6	7,9	8,2	8,3	8,3	8,9	8,3	7,3			
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	2017	95,8	101,5	118,7	85,0	107,2	103,2	88,6	103,6	111,8	107,3	93,2	90,4
	2018	103,3	100,2	112,7	91,6	100,5	110,5	88,4	98,6*	109,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	105,1	94,7	108,1	93,3	104,3	99,5	106,8	106,1	105,3	115,0	105,0	100,6
	2018	108,5	107,1	101,7	109,6	102,8	110,2	110,0	104,7*	102,9			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	2017	33,2	109,1	142,6	100,9	133,0	109,0	106,6	108,1	98,3	103,1	106,6	121,9
	2018	32,9	126,1	118,7	112,3	127,4	113,7	106,1	103,2	112,4			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	87,5	80,4	102,4	101,3	113,9	116,3	123,4	123,5	114,5	119,6	120,8	114,7
	2018	113,7	131,4	109,5	121,8	116,7	121,8	121,2	115,8	132,5			

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Tablica 13. Wybrane dane o województwie dolnośląskim (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	2017	1152	2052	3401	4401	5993	7038	8827	10506	12141	13928	15504	17065
	2018	1101	2799	4260	5930	7136	8352	9647	11716	13381			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	2017	71,3	67,6	79,4	80,6	91,1	88,2	95,6	102,9	105,1	107,5	106,2	103,4
	2018	95,6	136,4	125,3	134,7	119,1	118,7	109,3	111,5	110,2			
Sprzedaż detaliczna towarów^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	2017	74,0	96,3	117,1	102,2	98,2	97,5	99,9	97,4	104,2	105,4	97,3	118,3
	2018	74,8	105,3	118,8	89,6	102,8	100,9	98,5	97,4	98,7			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	104,9	101,0	99,7	104,2	105,1	103,6	100,8	99,7	103,8	102,3	105,0	100,3
	2018	101,4	111,0	112,7	98,7	103,4	107,0	105,5	105,6	100,0			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach^b w %:													
brutto ^c	2017	.	.	6,6	.	.	6,0	.	.	5,4	.	.	5,2
	2018	.	.	5,1	.	.	5,3	.	.	.			
netto ^d	2017	.	.	5,3	.	.	4,9	.	.	4,3	.	.	4,2
	2018	.	.	4,1	.	.	4,4	.	.	.			
Nakłady inwestycyjne^b (ceny bieżące) w mln zł													
	2017	.	.	2701,6	.	.	5887,0	.	.	9533,4	.	.	14101,9
	2018	.	.	3035,9	.	.	6663,1	.	.	.			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	2017	.	.	98,2	.	.	97,6	.	.	105,4	.	.	105,5
	2018	.	.	112,4	.	.	113,2	.	.	.			
Podmioty gospodarki narodowej (stan w końcu miesiąca)^e													
	2017	360878	360859	361680	362417	363286	364378	365126	366184	366740	367606	368294	368811
	2018	368678	369201	369855	370690	372471	374042	367293	369547	371111			
w tym spółki handlowe	2017	41435	41732	42046	42305	42588	42831	43104	43343	43646	43961	44263	44649
	2018	45000	45289	45512	45890	46068	46329	40412	40805	41080			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2017	8087	8125	8169	8180	8200	8255	8287	8321	8361	8395	8430	8468
	2018	8497	8528	8554	8589	8603	8610	6314	6359	6391			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

Tablica 14. Wybrane dane o podregionach i powiatach w województwie dolnośląskim w 2018 r.

Stan w końcu września

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zarejestrowani bezrobotni					Stopa bezrobocia ^a w %	Mieszkania oddane do użytkowania (narastająco od początku roku)			Podmioty gospodarki narodowej ^b	
	ogółem	z ogółem					ogółem	w tym		ogółem	w tym spółki handlowe
		kobiety	poprzednio pracujący	bez prawa do zasłki	długotrwale bezrobotni			indywidualne	przeznaczone na sprzedaż lub wynajem		
WOJEWÓDZTWO	61806	34903	55969	52458	31184	5,1	13381	3086	9901	371111	41080
Podregion jeleniogórski	12647	6898	11362	10790	6382	6,7	956	513	428	65849	3629
powiaty:											
Bolesławiecki	1249	758	1132	1032	436	3,7	243	150	93	8652	518
Jaworski	1802	1010	1644	1485	992	11,4	63	48	15	5261	264
Jeleniogórski	1638	822	1487	1441	946	8,4	268	85	168	11323	462
Kamienogórski	713	375	661	603	289	5,3	61	35	26	4378	178
Lubański	1219	681	1076	1073	598	7,3	74	59	15	5908	276
Lwówecki	1616	827	1352	1364	821	11,8	27	27	-	4499	165
Zgorzelecki	1362	743	1244	1229	758	4,8	41	37	4	8707	549
Złotoryjski	1961	1112	1760	1693	1169	14,2	37	37	-	4844	203
Miasto na prawach powiatu Jelenia Góra	1087	570	1006	870	373	3,2	142	35	107	12277	1014
Podregion legnicko-głogowski	12191	7470	10846	10547	6533	6,8	1145	558	541	44637	2934
powiaty:											
Głogowski	2730	1778	2458	2455	1586	9,3	247	107	108	8122	444
Górowski	1609	995	1376	1364	919	14,8	49	37	6	2933	128
Legnicki	1988	1114	1809	1659	1178	10,8	134	127	7	5252	281
Lubiński	1806	1189	1616	1528	780	4,9	264	149	107	10203	594
Polkowicki	1675	1035	1431	1482	840	4,3	136	106	30	4777	229
Miasto na prawach powiatu Legnica	2383	1359	2156	2059	1230	5,2	315	32	283	13350	1258

a Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

Tablica 14. Wybrane dane o podregionach i powiatach w województwie dolnośląskim w 2018 r. (dok.)

Stan w końcu września

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zarejestrowani bezrobotni					Stopa bezrobocia ^a w %	Mieszkania oddane do użytkowania (narastająco od początku roku)			Podmioty gospodarki narodowej ^b	
	ogółem	z ogółem					ogółem	w tym		ogółem	w tym spółki handlowe
		kobiety	poprzednio pracujący	bez prawa do zasiłku	długotrwale bezrobotni			indywidualne	przeznaczone na sprzedaż lub wynajem		
Podregion wałbrzyski	16973	9498	15566	14062	8172	8,0	772	395	227	73935	3979
powiaty:											
Dzierżoniowski	1730	980	1648	1387	605	6,0	94	63	4	10644	571
Kłodzki	5405	2936	4924	4450	2883	11,0	180	130	48	17825	746
Świdnicki	3467	1963	3223	2870	1585	6,0	302	103	150	18521	1349
Wałbrzyski	1619	947	1477	1321	760	13,1	52	28	24	6507	243
Ząbkowicki	2298	1228	2038	1942	1163	10,5	54	54	-	6955	335
Miasto na prawach powiatu Wałbrzych	2454	1444	2256	2092	1176	5,8	90	17	1	13483	735
Podregion wrocławski	12636	7227	11304	10798	6592	5,3	3424	1488	1866	65755	5576
powiaty:											
Milicki	863	551	778	749	475	6,6	67	56	11	3744	164
Oleśnicki	2047	1233	1822	1730	937	5,5	357	225	132	10501	666
Oławski	2041	1024	1785	1805	1100	5,4	445	136	239	7942	606
Strzeliński	1546	871	1417	1327	870	10,5	114	68	46	3907	274
Średzki	1178	617	1032	1007	566	5,7	332	155	177	5574	444
Trzebnicki	1713	1072	1547	1432	846	6,0	265	189	76	9486	706
Wołowski	1885	1063	1629	1623	1181	11,0	94	48	46	4126	210
Wrocławski	1363	796	1294	1125	617	1,9	1750	611	1139	20475	2506
Podregion miasto Wrocław	7359	3810	6891	6261	3505	1,9	7084	132	6839	120935	24962

a Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

Opracowanie merytoryczne:
Dolnośląski Ośrodek Badań Regionalnych
Tel: 71 37 16 363
e-mail: A.Pietrusiewicz@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Informatorium
Tel: 71 37 16 362, 71 37 16 455
e-mail: sekretariatwro@stat.gov.pl

wroclaw.stat.gov.pl

[@WROCLAW_STAT](https://twitter.com/WROCLAW_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju – I-III kwartał 2018 r.](#)

[Biuletyn Statystyczny GUS Nr 9/2018](#)

[Biuletyn statystyczny województwa dolnośląskiego II kwartał 2018 r.](#)

[Sytuacja społeczno-gospodarcza Wrocławia I-II kwartał 2018 r.](#)

[Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON wrzesień 2018](#)

[Koniunktura gospodarcza w województwie dolnośląskim we wrześniu 2018 r.](#)

[Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej województw Nr 2/2018](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy](#)

[Bank Danych Lokalnych](#)

[Rejestr REGON](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Przeciętne zatrudnienie](#)

[Stopa bezrobocia rejestrowanego](#)

[Cena detaliczna](#)

[Rok gospodarczy w rolnictwie](#)

[Skup produktów rolnych](#)

[Budownictwo mieszkaniowe](#)

[Cena bazowa](#)

[Przedsiębiorstwo handlowe](#)